Received: *4 พฤศจิกายน 2565*
Revised: *19 เมษายน 2566*
Accepted: *21 เมษายน 2566*

นโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่งและการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี

Public Policy through Half-Half Co-Payment Scheme and Public Participation Affecting the Life Quality of People in Pathum Thani Province

กิตติ ยืนยง[1] ภมร ขันธะหัตถ์[2] ธนิศร ยืนยง[3]
Kitti Yuenyong [1] Phamorn Khanthahat[2] Tanisorn Yeunyong[3]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี (2) เพื่อวิเคราะห์นโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่งและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี และ (3) เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนานโยบายสาธารณะกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี เป็นวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีทะเบียนบ้านอยู่ในจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 18 คน เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า

1. คุณภาพชีวิตของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านจิตใจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านร่างกาย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ตามลำดับ

2. นโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่งและการมีส่วนร่วมของประชาชนพบว่า ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่องและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

[1] นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี
Student of Doctor of Public Administration, Faculty of Political Science Pathum Thani University
[2] รองศาสตราจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยปทุมธานี
Assoc.Prof. Dr, Faculty of Political Science Pathum Thani University
[3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี
Assistant Professor Dr. , Faculty of Political Science Pathum Thani University

3. การพัฒนานโยบายสาธารณะกับคุณภาพชีวิตของประชาชนคือ มีการให้บริการอย่างครอบคลุมเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน และให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผลนโยบายสาธารณะ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของประชาชน

คำสำคัญ : นโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่ง. การมีส่วนร่วมของประชาชน, คุณภาพชีวิตของประชาชน

Abstract

The research purposes were: (1) to study the life quality levels of people in Pathum Thani Province; (2) to analyze the public policy through Half-Half Co-Payment Scheme and public participation affecting the life quality of people in Pathum Thani Province; and (3) to propose the guidelines for developing the public policy and life quality of people in Pathum Thani Province. This was the quantitative and qualitative research. The target population was the people aged 18 years and over, listed in the household registration in Pathum Thani Province. The quantitative research sample group was the 400 people, the research instrument was the questionnaire; and the qualitative research sample group was the 18 people, the research instrument was the in-depth interview form. The data analysis statistics were the frequency, percentage, mean, standard deviation, multiple regression analysis, and the correlation analysis.

The research findings were:

1. The life quality of people found the overall was at high level; the each aspect consideration found all aspects were at high level; the descending mean were the mental aspect, the environment aspect, the physical aspect, and the least mean was the social relationship aspect, respectively;

2. The public policy: Half-Half Co-Payment Scheme and public participation found the aspect of providing adequate services, the ongoing service aspect, and the aspect of participation in assessments affected the life quality of people in Pathum Thani Province at statistical significance level .05.

3. The guidelines for developing the public policy and life quality of people were the comprehensive services should be provided to increase public participation, and allowing the public to participate in public policy evaluation to meet the needs of the people.

Keywords: Public Policy Through Half-Half Co-Payment Scheme, Public Participation, Life Quality of People

บทนำ

นโยบายสาธารณะ หมายถึง การตัดสินใจของรัฐบาลในการเลือกแนวทางที่พึงประสงค์ เพื่อจะได้นำมาใช้เป็นกรอบในการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาล โดยมีความมุ่งหวังที่จะแก้ไขปัญหา ป้องกันปัญหา รวมทั้งให้เกิดสภาพการณ์ต่างๆ ที่พึงประสงค์ขึ้นในสังคม นั่นคือ การนำความรู้ความคิดที่มีเหตุผล และตั้งใจเพื่อนำไปแก้ไขปัญหา เป็นการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อการปฏิบัติของรัฐบาล เป็นการกำหนดแนวทางในอนาคต เน้นเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เงื่อนไข ผลลัพธ์ และเป็นความพยายามที่จะกระทำเพื่อให้บรรลุผลประโยชน์สาธารณะ (เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ, 2550) แนวทางการกระทำของรัฐบาล ซึ่งอาจกล่าวได้เป็นแนวทางกว้างๆ ที่รัฐบาลได้กระทำการตัดสินใจเลือกนโยบายและกำหนดไว้ล่วงหน้า เป็นการชี้นำให้มีกิจกรรมต่างๆ เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการวางแผน การจัดทำโครงการ วิธีการบริหารงานหรือกระบวนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในวิธีปฏิบัติงานที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของประชาชน หรือผู้ใช้บริการ (มยุรี อนุมานราชธน, 2547) การพัฒนานโยบายสาธารณะที่ดีจะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางการเมืองที่ให้เสรีภาพแก่ผู้คนในสังคมได้มีส่วนร่วมทางการเมือง มีกระบวนการขับเคลื่อนทางสังคมจากประชาชนที่มีความรู้และปัญญาเพื่อประโยชน์ของสังคมเป็นหลัก ส่วนเรื่องสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคเป็นแนวคิดบนฐานธรรมชาติหรือธรรมะที่ทำให้คนในสังคมสามารถคิดตัดสินใจในการปฏิบัติและเข้าร่วมทางการเมืองได้ด้วยแนวทางของปัจเจกบุคคลที่แตกต่างกัน นำมาซึ่งการทำให้ สังคมสามารถพัฒนาความรู้ความศรัทธาตลอดจนเข้าถึงสังคมแห่งปัญญาได้ ขณะเดียวกันความรู้ และปัญญา มีความสำคัญต่อหลักเสรีภาพของสังคมที่จะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข ทำให้สังคมมีพลังเพราะสังคมสามารถปฏิบัติให้อยู่บนพื้นฐานของความรู้และปัญญาได้ การที่จะทำให้พลังปัจเจกจะหลอมรวมเป็นพลังร่วมได้นั้น จะต้องพัฒนาสนับสนุนให้เป็นพลังขับเคลื่อนทางสังคมบน ฐานของจริยธรรม และพลังร่วมไม่ใช่อำนาจเพื่อใช้เป็นกลไกในการแสวงหาผลประโยชน์ทางการเมืองแต่เป็นพลังทางจริยธรรมเพื่อสังคมโดยรวม จากเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญปัจจุบัน ได้ให้สิทธิประชาชนเข้ามาส่วนร่วมมากขึ้น เพราะในอดีตประชาชนไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะหรือมีส่วนร่วมน้อย เนื่องจากประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ ไม่รู้ว่านโยบายที่รัฐกำหนดขึ้นมานั้น จะมีผลกระทบทั้งทางตรงและ โดยคนส่วนใหญ่มัก เข้าใจว่า “นโยบายสาธารณะ” หมายถึง การตัดสินใจของรัฐบาล (Decisions of Government) ที่จะเลือกจะทำหรือไม่ทำ ซึ่งมักให้ความสนใจเฉพาะในช่วงเวลาที่กำลังจะตัดสินใจ (Moments of Choice) (Dye, Thomas R. 1984) หรือเป็นแนวทางที่รัฐบาลหรือองค์กรของรัฐกำหนดขึ้นเพื่อการแก้ปัญหา (Jame, 1994)

การมีส่วนร่วมเป็นผลมาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้องการและทิศทางการเปลี่ยนแปลง ความเห็นพ้องต้องกันนั้นจะมีมากพอจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติการ กล่าวคือ ต้องเป็นการเห็นพ้องต้องกันของคนส่วนใหญ่ที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการนั้น และเหตุผลที่คนมาร่วมปฏิบัติการได้จะต้องตระหนักว่าการปฏิบัติการทั้งหมดโดยกลุ่มหรือในนามของกลุ่มหรือกระทำการ ผ่านองค์กร ดังนั้น องค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวที่ทำให้การปฏิบัติการบรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ 1) การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) ถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาครัฐจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการ มีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ 2) การรับฟังความคิดเห็น (Consult) เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีต่าง ๆ 3) การเกี่ยวข้อง (Involve) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูล ความคิดเห็น และความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ 4) ความร่วมมือ (Collaboration) เป็นการให้กลุ่มประชาชน ผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง 5) การเสริมอำนาจแก่ประชาชน (Empower) เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ (วิษณุ หยกจินดา, 2557) การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นไม่สามารถให้คำจำกัดความที่ตายตัวได้ และมีการให้ความหมายต่าง ๆ กันในแต่ละภาคส่วน ขึ้นอยู่กับความจำกัดหรือแม้กระทั้งภายในประเทศเดียวกัน ในการจะเข้าใจความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นจะต้องดูบริบทของแต่ละภาคส่วน และแต่ละประเทศและสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศนั้น อย่างไรก็ตามที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้กว้าง คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนจะนำมาซึ่งโอกาสที่จะทำให้สมาชิกของชุมชน และสังคมสามารถเข้ามามีส่วนร่วมและมีอิทธิพลในกระบวนการพัฒนาและในการแบ่งสรรผลของ การพัฒนาอย่างเป็นธรรม ซึ่งหมายถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน (วิโรจน์ รูปดี, 2547)

คุณภาพชีวิตเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับแต่ละคนในลักษณะของความรู้สึกพอใจในสภาพที่ตนเองมีอยู่เป็นอยู่ ได้รับอยู่และปฏิบัติอยู่เป็นประจำวันในแต่ละคนจะมีความพอใจแตกต่างกัน การมีชีวิตที่พัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่พึ่งตนเองได้อย่างมีทิศทาง สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและทำให้ผู้อื่นเป็นสุขด้วย โดยการมีชีวิตที่สมบูรณ์ในแง่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเกิดจากการให้ความสำคัญและความพึงพอใจต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ตามสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ เป็นอยู่ หรือได้รับอยู่ ด้วยการรับรู้และตัดสินใจของมนุษย์ในช่วงเวลาหนึ่ง สามารถเปลี่ยนแปลง

ได้ตามกาลเวลาและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และคุณภาพชีวิตยังหมายถึงระดับสภาพการดำรงชีวิตของมนุษย์ ตามองค์ประกอบของชีวิต ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม ความคิดและจิตใจ ซึ่งจะต้องอยู่ในระดับกลาง ตามลักษณะและสภาพที่ควรจะเป็นได้ในแต่ละบุคคล ดังที่เรียกกันว่า ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ส่วนการที่มนุษย์จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เป็นองค์ประกอบอีกมากมายและ องค์ประกอบเหล่านั้น จะมีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันออกไปตามทัศนะของผู้มองแต่ละคนหรือและสังคม (พัชราภรณ์ คนกล้า, 2547) จากความหมายของคำว่าคุณภาพชีวิตทั้งหมดที่ได้กล่าวมาแล้ว คุณภาพชีวิต หมายถึง การมีชีวิตอยู่ด้วยความพึงพอใจในสิ่งที่ตนได้สัมผัสทั้งทางร่างกาย และจิตใจ ทั้งนี้ความรู้สึกดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับบุคคล สังคม และวัฒนธรรมแวดล้อมของบุคคลนั้น ๆ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความผาสุกด้านร่างกาย (Physical Well-Being) เป็นความสุขของบุคคลในการควบคุมหรือบรรเทาความเจ็บป่วยและคงไว้ซึ่งการทำหน้าที่ของร่างกาย 2) ความผาสุกด้านจิตใจ (Psychological Well-Being) เป็นการเผชิญต่อความรู้สึกเจ็บป่วยของบุคคล เช่น ความเครียด ความรู้สึกกลัว ความวิตกกังวล 3) ความผาสุกด้านวิญญาณ (Spiritual Well-Being) ได้แก่ ความหวัง และความเชื่อในด้านศาสนา 4) ความผาสุกด้านสังคม (Social Well-Being) เป็นความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อมและบทบาทในสังคม (Ferrel, 1995)

การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 หรือ โควิด-19 (Covid-19) ได้เริ่มต้นเมื่อปลายปี พ.ศ. 2562 และลุกลามไปทั่วโลก สร้างความหวาดกลัวและส่งผลกระทบต่อสุขภาพ สังคมและเศรษฐกิจของประชากร และเมื่อต้นเดือนมกราคม พ.ศ. 2563 มีการระบาดใหญ่ (Pandemic) ซึ่งเป็นการติดเชื้อทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ตามประกาศขององค์การอนามัยโลก จากสถานการณ์การแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและลักษณะทางระบาดวิทยาของโรคและจากข้อมูลที่ได้รับในปัจจุบัน อาจคาดการณ์ว่าการแพร่เชื้อโควิด-19 ในประเทศไทยจะมีโอกาสขยายตัวจากระยะที่ 1 เข้าสู่ระยะที่ 2 และหากควบคุมสถานการณ์ไม่ได้อาจเกิดการระบาดระยะที่ 3 จากการแพร่ระบาดขยายตัวอย่างต่อเนื่องของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนลดลง ประชาชนมีความหวังในนโยบายของภาครัฐที่จะทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนนั้นดีขึ้นท่ามกลางสถานการณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลง

ที่ผ่านมาข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจจะเกิดจากข้อจำกัดด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ข้อจำกัดด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ข้อจำกัดด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และข้อจำกัดด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ข้อจำกัดเหล่านี้ทำให้ประชาชนมีโอกาสน้อยมากในการมีส่วนร่วมกับนโยบายสาธารณะหรือกิจกรรมต่างๆ ของรัฐ จนเกิดปัญหาความไม่เข้าใจหรืออาจรุนแรงจนถึงขั้นเกิดความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับหน่วยงานภาครัฐอยู่เสมอ อันส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ด้วยปัญหาอุปสรรคดังกล่าวได้กลายมาเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในเรื่องนโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่งและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนานโยบายสาธารณะกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี

2. เพื่อวิเคราะห์นโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่ง และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี

3. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนานโยบายสาธารณะกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี

สมมติฐานการวิจัย

1. นโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่ง ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านประชากรและขอบเขตด้านระยะเวลา ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา

1. นโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่ง ตามแนวคิดของ Millet (1954 : 357) ประกอบด้วย 1) การให้บริการอย่างเสมอภาค 2) การให้บริการอย่างรวดเร็วทันต่อเวลา 3) การให้บริการอย่างเพียงพอ 4) การให้บริการอย่างต่อเนื่อง 5) การให้บริการอย่างก้าวหน้า

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน ตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1980 : 6) ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3. คุณภาพชีวิตของประชาชน ตามแนวคิดของ WHOQOL (1995) ประกอบด้วย 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม 4) ด้านสิ่งแวดล้อม

2. ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีทะเบียนบ้านอยู่ในจังหวัดปทุมธานี แบ่งออกเป็น 7 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอธัญบุรี อำเภอคลองหลวง อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสามโคก และอำเภอหนองเสือ จำนวน 719,016 เป็นชาย จำนวน 343,642 คน และหญิง จำนวน 375,374 คน

3. ด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย เริ่ม เดือนตุลาคม พ.ศ. 2564 ถึง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2565 รวมเป็นระยะเวลา 10 เดือน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย เรื่อง นโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่งและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี ศึกษาเอกสารแนวความคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

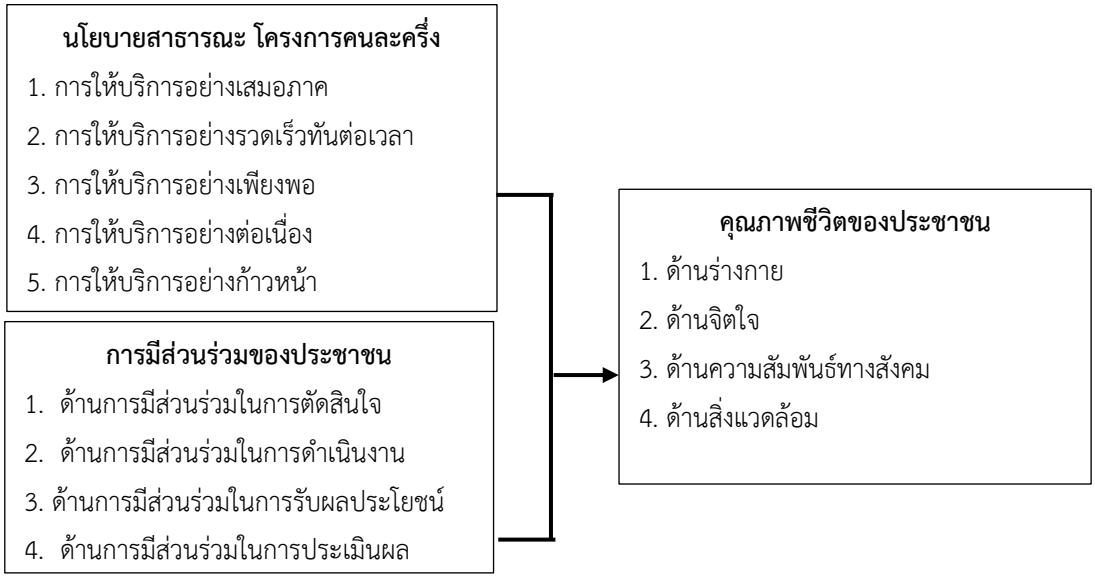

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

โดยผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางของระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีทะเบียนบ้านอยู่ในจังหวัดปทุมธานี แบ่งออกเป็น 7 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอธัญบุรี อำเภอคลองหลวง อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสามโคก และอำเภอหนองเสือ จำนวน 719,016 เป็นเพศชาย จำนวน 343,642 คน และเพศหญิง จำนวน 375,374 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย , 2563)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีทะเบียนบ้านอยู่ในจังหวัดปทุมธานี แบ่งออกเป็น 7 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอธัญบุรี อำเภอคลองหลวง อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสามโคก และอำเภอหนองเสือ จำนวน 400 คน โดยทำการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1973 : 727-728)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีทะเบียนบ้านอยู่ในจังหวัดปทุมธานีแบ่งออกเป็น 7 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอธัญบุรี

อำเภอคลองหลวง อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสามโคก และอำเภอหนองเสือ จำนวน 18 คน โดยผู้วิจัยแบ่งเป็น ผู้นำชุมชน จำนวน 4 คน และประชาชน จำนวน 14 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่งและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี โดยมีเนื้อหาในการสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่ง ประกอบด้วย 1) การให้บริการอย่างเสมอภาค 2) การให้บริการอย่างรวดเร็วทันต่อเวลา 3) การให้บริการอย่างเพียงพอ 4) การให้บริการอย่างต่อเนื่อง 5) การให้บริการอย่างก้าวหน้า

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ประกอบด้วย 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม 4) ด้านสิ่งแวดล้อม

แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วน (Rating Scale) จะเป็นข้อความที่ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นโดยจำแนกออกเป็น 5 ระดับ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่งและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นว่า ข้อมูลที่ได้รับจากเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้ออกแบบจะเป็นข้อมูลที่มีคุณค่า ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือและความแม่นยำของแบบสอบถาม ดังนี้

1. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ โดยกระบวนการตรวจสอบผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบ มีจำนวน 3 ท่าน ประเมินโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) จากนั้นนำไปสู่กระบวนการตรวจสอบความเที่ยงตรงต่อไป

2.การหาความเที่ยงตรง ของเครื่องมือ ภายหลังจากที่นำเครื่องมือแบบสอบถามไปผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และนำไปทดลองใช้ (try-out) กับประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อหาค่าความเที่ยง จำนวน 30 ชุด

3. ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่ตอบแล้วจากกลุ่มตัวอย่างทดลองนอกกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บตัวอย่างเพื่อเป็นการทดสอบการใช้จริงนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวัดค่าคงที่ภายใน (Internal Consistency) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient) ให้ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .92

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการใน 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลทางทฤษฎี แนวคิดจากผลงานวิจัย ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสูงสุด อันแสดงให้เห็นถึงตัวแนวความคิด ทฤษฎี เพื่อการเลือกสรรตัวแปรที่มีความสำคัญนโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่งและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี มาใช้เป็นเกณฑ์ในการชี้วัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ และรับคืนด้วยตัวเองรวมทั้งได้พูดคุยสอบถามแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนจะนำไปลงรหัสในโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

4. ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกเป็นรายอำเภอ และได้ขออนุญาตนำเทปบันทึกเสียง มาช่วยในการเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จนครบ จำนวน 400 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 100 และนำข้อมูลมาแจกแจงตามประเด็นต่างๆ จากนั้นทำการวิเคราะห์ค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวทางการสัมภาษณ์รายบุคคล โดยให้แบบสัมภาษณ์ มีโครงสร้างปลายเปิดเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีทะเบียนบ้านอยู่ในจังหวัดปทุมธานีแบ่งออกเป็น 7 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอธัญบุรี อำเภอคลองหลวง อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสามโคก และอำเภอหนองเสือ จำนวน 18 คน โดยผู้วิจัยแบ่งเป็น ผู้นำชุมชน จำนวน 4 คน และประชาชนจำนวน 14 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม โดยพิจารณาจากปัจจัยตัวแปรอิสระ และน้ำหนักของแต่ละตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Regression Analysis) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเรื่อง นโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่งและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.8 และเพศชาย จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.2 มีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 45 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 และประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 ตามลำดับ

2. การศึกษานโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่ง พบว่า นโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ($\overline{X}$ = 3.80) ด้านการให้บริการอย่างรวดเร็วทันต่อเวลา ($\overline{X}$ = 3.62) ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ($\overline{X}$ = 3.59) ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ($\overline{X}$ = 3.57) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า ($\overline{X}$ = 3.53) ตามลำดับ

3. การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\overline{X}$ = 3.67) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\overline{X}$ = 3.55) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\overline{X}$ = 3.55) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\overline{X}$ = 3.44) ตามลำดับ

4. การศึกษาคุณภาพชีวิตชุมชน พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านจิตใจ ($\overline{X}$ = 3.95) ด้านสิ่งแวดล้อม ($\overline{X}$ = 3.73) ด้านร่างกาย ($\overline{X}$ = 3.68) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\overline{X}$ = 3.65) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อน แบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis-Enter)

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่	3.342	.234		18.563	.000
ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค(X_1)	.005	.024	.011	.205	.837
ด้านการให้บริการอย่างรวดเร็วทันต่อเวลา(X_2)	.030	.024	.067	1.268	.205
ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ(X_3)	.038	.022	.092	2.104	.047 *
ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง(X_4)	.060	.022	.140	2.736	.007 *
ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า(X_5)	.020	.027	.037	.735	.463
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ(X_6)	.035	.025	.075	1.386	.166
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน(X_7)	.004	.025	.009	.169	.866
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์(X_8)	.037	.023	.083	1.640	.102
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล(X_9)	.046	.021	.113	2.177	.030 *
R = 0.260 , R Square = 0.068 , Adjuster R Square =.056					
Std. Error of the Estimate = 0.20407 F = 2.658, Sig = 0.000					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การทดสอบสมมติฐาน จากตารางที่ 1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคุณของสมาการเท่ากับ 0.260 แสดงให้เห็นว่า นโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่งและการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง (X4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล(X9) และด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ (X3) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี อธิบายความผันแปรได้ร้อยละ 6.0 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ .204 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรีในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$\hat{Y}$ = 3.342 + 0.140(X4) + 0.113(X9) + 0.092(X3)

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$\hat{Z}$ = 0.060(X4) + 0.046(X9) + 0.038(X3)

6. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สรุปดังนี้

6.1 นโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่ง สรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับโครงการคนละครึ่งให้คำแนะนำแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง โครงการฯ ช่วยให้ประชาชนที่

เข้าถึงการบริการได้มีรายได้ หรือกำลังใช้จ่ายมากขึ้น กระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนของเงินในชุมชนอย่างรวดเร็ว คุณภาพชีวิตประชาชนก็ได้รับการสนับสนุนมากขึ้น

6.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน สรุปได้ว่า ปัจจุบันประชาชนสามารถสามารถปรับตัวใช้สื่อเทคโนโลยีในการใช้จ่ายยังสถานที่ต่าง ๆ ได้ ทำให้การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการฯ ย่อมเกิดการวิพากษ์วิจารณ์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ทำให้การเข้าถึงข้อมูลของเจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาระบบให้มีคุณภาพมากขึ้นได้ นอกจากนี้ การร่วมโครงการคนละครึ่งยังมีความโปร่งใส มีระบบการยืนยันตัวตนที่มีความเป็นสากลทำให้เกิดการตรวจสอบได้ง่ายขึ้น

6.3 คุณภาพชีวิตของประชาชน สรุปได้ว่า โครงการคนละครึ่งช่วยให้ประชาชนเข้าถึงสินค้าการบริการด้านสุขภาพมากขึ้น เป็นการส่งเสริมการมีสุขภาพร่างกายที่ดีจากการบริโภคอุปโภค มีสภาพจิตใจที่ดีขึ้น เนื่องจากรับรู้ว่าตนเองได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในการบริโภคอุปโภค และปรับตัวใช้สื่อเทคโนโลยีในการใช้จ่ายตามโครงการคนละครึ่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย สรุปดังนี้

7.1 การดำเนินนโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่ง พบว่า การให้บริการอย่างเพียงพอ แม้การจัดสรรโครงการคนละครึ่งจะจำกัดสิทธิ์ไว้ ก็สามารถส่งเสริมการใช้จ่ายจากประชาชนมากขึ้น มีอิทธิพลต่อการปรับพฤติกรรมการใช้เงินของประชาชนไปจากเดิมกลายเป็นสังคมดิจิทัลมากขึ้น และการให้บริการอย่างต่อเนื่อง การเข้าร่วมโครงการคนละครึ่งนั้นประชาชนคิดว่ามีประโยชน์ในการกระตุ้นให้ระบบเศรษฐกิจมีการหมุนเวียนของเงินในระบบเนื่องจากขาดกำลังใช้จ่ายของประชาชนจากผลกระทบการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

7.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ปัจจุบันประชาชนสามารถสามารถปรับตัวใช้สื่อเทคโนโลยีในการใช้จ่ายยังสถานที่ต่าง ๆ ได้ ทำให้การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการฯ ย่อมเกิดการวิพากษ์วิจารณ์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ทำให้การเข้าถึงข้อมูลของเจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาระบบให้มีคุณภาพมากขึ้นได้ นอกจากนี้ การร่วมโครงการคนละครึ่งยังมีความโปร่งใส มีระบบการยืนยันตัวตนที่มีความเป็นสากลทำให้เกิดการตรวจสอบได้ง่ายขึ้น

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ การมีสัญลักษณ์ รองลงมา ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ ความซื่อสัตย์อย่างจริงใจ การเสริมสร้างอำนาจ การมีบารมี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกระตุ้นให้ใช้สติปัญญา

ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิเชษฐ์ ภู่เฉลิมตระกูล และคณะ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ตามลำดับ

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการร่วมตัดสินใจ รองลงมา ได้แก่ ด้านการร่วมในการประเมินผล ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการร่วมปฏิบัติงาน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวราภรณ์ ปานะพิพัฒน์ (2564) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความสามัคคี ด้านการรับรู้ข่าวสาร ด้านความมั่นคง ด้านความผูกพัน และด้านภาวะผู้นำการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการกำหนดแผน ด้านการประเมินแผน ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และด้านการควบคุมแผน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถพยากรณ์ผลกระทบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ร้อยละ 79.50

3. การพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านยกระดับมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมีภาพลักษณ์ที่ได้มาตรฐานสากล รองลงมา ได้แก่ ด้านพัฒนาเมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม และรองรับการเป็นเมือง Smart City ด้านเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของฐานอุตสาหกรรมเดิมและส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตอาหารสินค้าเกษตรให้มีความทันสมัยและเป็นสากล ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกศสุดา โภคานิตย์ และ กีฬา หนูยศ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อ บทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียวในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการจัดให้มีกิจกรรม

อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโอกาสวันสำคัญต่างๆ บทบาทลง เสริมและสนับสนุนให้ประชาชนใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการเพาะปลูก และมีบทบาทส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องมลภาวะและมลพิษต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรผลักดันให้เกิดแนวทางการพัฒนารูปแบบการให้บริการนโยบายสาธารณะของรัฐบาลให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ตรงจุด มีวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจนสอดรับกับความต้องการและปัญหาที่ประชาชนได้รับผลกระทบ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาแสดงความคิดเห็น มาร่วมออกเสียง มาร่วมเสนอความต้องการในการวางแผน การจัดทำโครงการของรัฐบาลในระยะยาว

1.2. ควรมีการกำหนดนโยบายเป็นแนวทางในการให้บริการประชาชนให้ครอบคลุม ทุกกิจกรรม มีการจัดประชุมเพื่อให้ตัวแทนชุมชน เช่น ผู้อาวุโส หรือกรรมการชุมชนได้เสนอแนะถึงปัญหา ความต้องการ หรือความคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ หรือติดประกาศการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเอง จากการเข้าร่วมอบรมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในท้องถิ่น

1.3. ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ควรนำแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน หรือสถาบันทางพระพุทธศาสนาเข้ามาพัฒนาร่วมด้วย เพื่อยึดเหนี่ยวที่พึ่งทางจิตใจให้แก่ประชาชนและผู้สูงอายุ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาแนวทางการปรับใช้นโยบายสาธารณะกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี เพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบการใช้นโยบายสาธารณะให้ตรงกับความต้องการของประชาชน

2.2 ศึกษาปัจจัยหรือแนวทางการเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น ทฤษฎีแรงจูงใจ ทฤษฎีการกระทำทางสังคม และรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบขั้นบันได เป็นต้น

2.3 ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านอื่นๆ ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบันและนำมาเปรียบเทียบเพื่อให้เกิดกระบวนการการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมสอดคล้องกับสถานการณ์เป็นจริง และให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

2.4 ศึกษาเปรียบเทียบนโยบายสาธารณะ การมีส่วนร่วมของประชาชน และคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานีกับจังหวัดอื่นๆ ในเขตพื้นที่ปริมณฑล เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนานโยบายสาธารณะ การมีส่วนร่วมของประชาชน และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

โกศล สอดส่อง. (2561). คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา จังหวัดนครพระนครศรีอยุธยา.**วารสารศึกษาศาสตร์ มมร**, 6(1), 162-175

กรมการปกครอง.(2563).**การบริหารข้อมูล**. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สืบค้นจาก https://www.dopa.go.th/public_service/service1

พัชราภรณ์คนกล้า. (2547). **คุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์**. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา,คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2550). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์.** กรุงเทพฯ: บริษัทบพิธการพิมพ์ จำกัด.

วาริณี เสาวภา. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาย อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์**. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพิษณุโลก, พิษณุโลก.

วิโรจน์ รูปดี. (2547). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแยกประเภทขยะของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์.**สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วิษณุ หยกจินดา. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่ง กร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี.** วิทยาลัยการ บริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

มยุรี อนุมานราชธน. (2547). **นโยบายสาธารณะ แนวคดิ กระบวนการและการวิเคราะห.** เชียงใหม คะนึงนิจการพิมพ์.

สุฟ้าง แซ่หว่อง. (2554). **การพัฒนารูปแบบการให้บริการคุณภาพแก่ประชาชนของเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี**. วิทยานิพนธ์ศิลปจาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1980). **Participations place in rural development: Seeking clarity through specificity.** New York: World Developments.

Dye, Thomas R. (1984). **Understanding Public Policy**. (5th ed). Englewood Cliffs. New Jersey:Prentice -Hall, Inc.

Ferrel, B.R. (1995). **The quality of lives: 1,525 voices of cancer**. Oncology Nursing. 23(6).

Millet, John D. (1954). **Management in the Public Service**. New York: Mc Graw-Hill book.

Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis.** (3rd ed). New York: Harper and Row.

WHOQOL. (1995**). Measuring quality of life: The development of the World Health Organization quality of life instrument (WHOQOL).** Geneva: World Health Organization.

World Health Organization. (1948). **Basic documents: World Health Organization.** Geneva, Swizerland: Department of Mental Health and Substance Dependence.

William Erwin. (1976). **Participation Management** : Concept Theory and Implementation. Atlanta G. : Georgia State University.